

AKUWAIPAMAAJATÜ MÜLO'USÜKAT, TÜ KAYAAWASEKAT 1502,
EKATTAAJUSHI SULU'U SHAJUUSHIN 29 NÜKA'LIA CHI KASHI KANÜLIAIN
DICIEMBRE WANAAPÜNA NÜMAA CHI JUYA 2011 MÜNAKAI.

SÜKA KARALO'UTTAKAT TÜ AKUMAJÜNÜSÜ WANEE KASA ANASÜ NAMÜIN
NAA WAYUUUKANA SULU'U TÜ MMA'PA'AKAT COLOMBIA, EINJATKA'AKA
WANEE KA'I SÜPÜLA SAASHAJAANAJATÜIN SÜMAA SA'INNÜINJATÜIN. SA'U
WANEE SEMANA AYOOJANAJATÜ SULU'U MMA'PA'AKAT COLOMBIA SÜPÜLA
SAINJÜNÜINJATÜIN SHIIMÜINKAT TÜ PÜTCHKAT YAAKALÜ SULU'U TÜ
KARALO'UTTAKAT.

NATUMA NAA LAÜLAYUUKANA (ALIJUNA) ATÜJASHIIKANA SA'U TÜ
KAKA'LIAINJAKAT WANEE SEMANA:

JAINRAPA WAYAAN MÜSHII:

Shi'ipajana palajankat pütchi: Ano'uktiakat akuwaipa süpüla anaa. Jütüjaa jümata sa'u jüpüshu'aya tü pütchikat anoiktiainjatkat tü akuwaipaakat, ekirajaainjana jia sünain, jashajainjatü, so'omüinjatü jüsouktaaya sulu'u tü mma'kat Colombia, shia jülüjainjatka ja'in jamüin ma'i sukuwaipa sukumajaaya tü sa'anashiakat tü pütchikat, tü shiyuupalakat pütchi, anainjatkat aka' jia. Naa laülayuukana sulu'u türa mma'pa'akat eere nepia naa alijunakana, türa miichi o'utkajaleekat natüma naa aapüliikana sukuwaipa wanee a'yatawaa, nala a'yataalikana, nala akalinjaliikana sünain wanee kasa, nalaa kajapulu'ukana sukuwaipa tü ano'uttianjatkat na'anasia wayuu jee müşiija'a nala ekirajüliikana, eeinjatü sulu'u nakaralo'use sümaa na'inrüinjatüin shia tü aküjünakat yaa sulu'u tü karalo'utta.

Shi'ipajana piama: süpüla sa'innüinjatüi tü münakat. Kama'anainjatkat sukuwaipa shia tü miichi mülo'usükat kanüliain *Ministerio de Salud* jee müsüja'a miichikat *Protección Social* münakat, nayainjana kama'anaka sukuwaipa, nayainjana anajülinjanaka, majutuma mayaain müinjanakana süpüla sapaanamatüinjatüi sukuwaipa tü pütchikat yaakalü yaa sulu'u tü karalo'uttakat, aapajankat wanee kasa anasü namüin wayuukana sulu'u tü mma'pa'akat *Colombia*, nayainjana ano'ittiraka sukuwaipa süpüla tü sütujanüinjatüin a'u shiayataaya tü yainjatkat. Naa wayuukana, sa'u naapainjanain wanee kasa anasü

sünainjee tü aküjünakat achiki yaa, einjatü wanee kasa a'innünijatkat namüin naa miichikana aküjünayutkana achiki.

Shiasa'a joo sukuwaipainjatkat, tü miichi mülo'usükat *Ministerio de Salud* jee müsüja'a tü miichi *Protección Social* sümaa joo türä o'ukkajalekalüirua miichi: ma'aka türä ekirajaapülekat sulu'ukat mma'pa'akat *Colombia*, ayo'ojirainjana süpüla sa'innünijatüin tü münakalü joo tü karalo'uttakat. Sünainjee tü pütchikat yaakalü ashajünün, tü sa'inrüinjatkat tü miichi mülo'usükat shiatü süintire'erüinjatüin tü akuwaipa süpüla a'ijirainjanai, kojutirainjani waya süpüla tü anajirainjanain einjanale kepiyajirain.

Anütaka wanee sukuwaipa, tü miichikalüirua mülo'uyuukat *Ministerio de Salud* jee *Protección Social*, narüle'erüinjatü sa'in sukuwaipa süka wanee pütchi sulu'usu karalo'utta kanüliain 246 sa'akasü tü kanüliakat *Ley 100*, karalo'uttakat tü akumajuushi wana nümaa juyakai 1993, jülüjinjatü na'in sümaa tü nakumajünijatüin sukuwaipa süpüla tü na'inrüinjanain tü münakat naa achuunajünakana sulu'u tü ashajushikat, ma'aka naa a'yataakana nama naa kajapulu'ukana sukuwaipa tü o'ukajaleekat -*Sistema de Protección Social*- münakat, karalo'utta sukuwaipamaajatü wanee pütchi, asawajünijatkat kasa anasü namüin naa wayuukanairua eekana süpa'a *Colombia*, aapaji'rainjatüi joo shia sütsün sünainjee wanee karalo'uttaya kanüliasü *Plan Nacional de Desarrollo*, karalo'utta achajasü ano'utta akuwaipa.

Shi'ipajana apünün: sükalinjajatkat tü anaakalü akuwaipa. Tü ka'i süka'liainjatkat süpüla shiyoojonajatüin jee sa'innünijatüin tü pütchi sulu'ukat tü karalo'uttakat, shiainjatü *semana* najattiamüinka chi kashi kanüliain *abril*, juyawalinjatü a'innün tü. Saapanaka'aka *semanakat* tü, shia sünainjee tü 27 nüka'likä kashikai *abril* nüma'ama juyakai 1955, wanaapüna sümaa ka'ikat tia' anoujiraanüsa wanee karalo'utta sümaa anasüin shia jee sa'innale'inña sulu'u mma'pa'akat supushua'aya tü pütchi yalakat ein sulu'u, -*Convenio 102 de la Organización Internacional de Trabajo (OIT)* sünülia, sümaajiraaja'a wanee aküjüshi karalo'uttalu'usia ekai wanee mma' kanüliain *Filadelfia*, anakaja'a shiale sümünaka sünainjee süka'lia tü karalo'uttakalüirua achuunajuyutkat.

Shi'ipajana pienchi: wanaa sümaa sükalikat tü *semana de la seguridad social* münakalü joo ma'upüna, tü miichikat mülo'usükat *Ministerio de Salud* jee müsüja'a *Protección Social*, namaajira'a naa waneinua ma'aka naa aimajakana nakuwaipa naa ekirajaliikana, naa a'yanaajiraakana sümaa joo tü *Protección Social* münakat, naa e'ittaanüshikana pejepüna jee chapüna wattapüna, nayainjana yalayalainjanaka süchirua süpüla sa'innünijatüi jee müsüja'a nachajainjatüin sukuwaipa tü asülajününijatkat namüin naa a'yataainjanakana sünain so'utpüna ka'ikat tia', jee müsüja'a tü nojolüinjatüin mojusüsa'a tura jikirajiakat münúinjatüin wanee ekirajia.

Tü a'innüinjatkat wanaa sümaa ka'ikat tia' shia ayoojowaa süchiki tü pütchikat ashatnakat sulu'u tü karalo'utta, tü jamüinjatüin shi'ikiaipa, ma'aka tü pütchi, jaashaja süchiki, makalü, süpüla joolu'u süsawajaanajatüin tü ke'ireekat a'inñü, tü akalinjirawaakat süpüla anainjanai waya.

wanaapiuna sümaa tü ka'i aküjünayuutkalü achiki, tü wanee *semana* münayuutkat, akumajünüinjatü jamüinjatüi shi'ataya tü pütchikat sulu'u tú miichi o'utkajaalekat ma'aka tü ekirajaapüleekat, eere noutkajaain naa a'yataalikana jee müsüja'a türä kama'anakana sukuwaipa ekirajaa, süpüla natüjainjatüi sa'u nasouttainjanaka'a yalejee sünainjee türä pütchikat.

Shi'ipajana ja'rai: aapünüinjatü wanee karalo'utta kettasüirü, sümaajatü achajawa akuwaipa anasü nümuin waneeshi wayuu, sümuin waneesia wayuu, naa mülo'utkana sulu'u nakuwaipa namüiwa'a, karalo'uttakat tü akumajünüsü sümuin shi'ipa mma'pa'akat eere waya, süpüla aimajiaipainjatüin akuwaipa anasü wamüin wapushu'aya, tü karalo'uttakat aapünüinjatü süpüla akumajainjatüin joo tü kalinjirawakat sulu'u tü mma'pa'akat supushu'aya *Colombia* münakat, jülüjinjatkat a'in tü, shia türä miichi mülo'usükat *Ministerio de Salud* jee müsüja'a türä *Protección Social*, namaajiraaja naa jülükat a'in anainjatüi tü ekirajaa, naa a'yataakana sünain sukuwaipa tü aimajiaipa'akat kasa anasü: jülüjinjatü a'inñü tü karalo'uttakat sulujutkat türä miichi o'utkajaleekat *Interamericana (CEISS)* münakat süka tü shia in jülüjinjatü a'un paala süpüla einjatüin wanee karalo'utta aimajiaipa akuwaipa, aapanüinjatü wanee atsünii sünajee wanee miichiya'a ayoojopüle kanüliasü *Conferencia Interamericana de la Seguridad Social (CISS)* jee sünainjee wanee o'ukajale'ella eere pa'inwawaa süchi kasa anasü kanüliasü *Asociación Internacional de Seguridad Social (AISS)* jee müsüja'a sünain wanee akolochojirawaa süchi kasa anasü sünulia *Organización Iberoamericana de Seguridad Social (OISS)*, a'innüijatü tü süpüla wanesünjatüin sukuwaipa pütchikat, nojotso yalejewain müinjatüin jee müsi'a shia atüjünüinjatü apüle wanee pütchi sulu'ujeejatü *Guatemala* münüsü.

Shi'ipajana aipirua: sukuwaipa jamüinjatüin joolu'u tü aimajiaipa'akat shi'itanüinjatüin sa'aka tü akuwaipa, türä karalo'utta ekirajaayakat. Tü miichi mülo'usükat, tü kajapulu'ulukat supushu'aya sukuwaipa tü ekirajaakat kanüliain *Ministerio de Educación Nacional*, sukumajünjatü sukuwaipa sünainjee wanee karalo'utta sukuwaipamajatkat tü ekirajaakat, sünulia *artículo 76 de la ley general de educación*, ashajuushi wana nümaa juyakai 1994, karalo'uttakat tü sükalinjünjana sünain jamüinjatüin sukuwaipa shi'ikiaipa tü aimajiaipa'akat kasa anasü wamüin wapushuwa'aya, e'ikiaipakat tü sümuinjatü tü ekirajaapüleekat eekat sulu'u mma'kat supushu'aya *Colombia*, süpüla natüjainjatüin sa'u

jee nayawatüinjatüin sukuwaipa tü pütchikat eekalü sulu'u tü karalo'uttakat aimajiaipa'kat akuwaipa anasü jee müşhija naa tepichikana ekirajashiikana.

Shi'ipajana akaratchi: wanaa sümaa tü süka'liakat saashanüinjatüin tü aimajiaipa'akat kasa anasü wamünin wapushu'aya, tü miichi mülo'usükat *Ministerio de Salud* jee müşüja'a türa miichi *Protección Social*, nalatirüinjatü wanee pütchi ashajüshi sümünin wanee o'utkajaale akaratchi münüsü -*Comisión séptima de la cámara de representante*- jee namünin naa sülaülakana tü ashajaa pütchi, ma'aka joo tü aimajiaipa'akat -*Senado de la república*- eere namününjanain sümaa jamünin sukuwaipa tü karalo'uttakat, jerainnain wayuu anakana sünainjee müşüja'a kasain a'innüin süpüla ein a'yatawaa jee türa jamüinjatüin sukuwaipa joolu'u tü asülajünawaikat kashiwai namünin naa laülayuukana na kettainakana suulia türa yanama jee müşüja'a kasain a'yatanüin anain süpüla ano'uttainjatüin akuwaipa.

Eesü wanee miichi aimajülü sukuwaipa tü nneerü a'yataanakalü aka', ma'aka sünain sukuwaipa tü aküjünakat achiki sulu'u tü karalo'uttakat aimajiaipa'akat, sünülia - *Superintendencia Financiera*- sümaa wanee miichiya'a aimajülü tü a'yatawakat sünain anainjatüi sukuwaipa tü analı'iraakat sünülia -*Superintendencia de Salud*-, miichikat türua naküjainjatü sulu'u wanee karalo'utta analé sukuwaipa, mojusaja'a mojule sukuwaipa a'yatawakat sutuma tü waneirua miichikat, aküjünayütkalü achiki, müinjatü namünin naa o'utkajaliikana sulu'u tü o'ukajaalekat akaratchikat münayütkat -*Comisión séptima de la Camara*, namale'eyajaa namünin na akumajüliikana pütchi süpüla ashajünaa -*Senado de la república*-

Shi'ipajana mekiisat: anü wanee soomünin sukuwaipainjatukat a'yatawakat süpüla saapain sütsüin jee sa'anashiase tü aimajiaipa'akat kasa anasü wamünin wapushu'aya. Nojoishi motuinjanain a'inñu wayakana wayuukana jee müşhija'a naa wayuujirakana wama sulu'u tü mma' kanüliain *Colombia*, ayoojoonatü tü aimajiaipa'akat kasa anasü wamünin wapushu'aya, yalejee sünain tü anoulaakat, tü akuwaipa'akat sulu'u wayuuwaa.

Naa sümotsoinkana tü aimajiaipa'akat kasa anasü wamünin wapushu'aya, nayainjana jülijaka a'in tü anoulaakat, tü akuwaipaakat sulu'u wayuuwaa süpüla sukumajainjatüin sünainjee tü aimajiaipa'akat yalejee yala sünainjee atüjanakalü a'u natüma naa wayuukana, süpüla sujuittainjatüin wane kasa anasü yaleje'eya.

Shi'ipajana mekietsalü: naa laülayuukana aluwataashiikana sulu'u mma'pa'akat supushu'aya kanüliakat *Colombia*, na'inriramatüinjatü tü münakat sulu'u tü karalo'uttakat süpülapüna aipirua (6) kashi, ayawajünale'esi'i kashikat ekeraajünakat a'u tü karalo'uttakat.

Shi'ipajana poloo: akuwaipakat tü, aluwataushikat, kettaipa süpüla a'inna, shiimünpa yalejee sejettüinaiwa a'u.